

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 909/06
04.05.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, mr Ljubice Jeremić, Biljane Dragojević i Nikole Stanojevića, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženih "BB" i VV, odgovornog urednika "GG", koje zajednički zastupa punomoćnik BA, advokat, radi naknade nematerijalne štete, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br.10352/04 od 29.12.2005.godine, u sednici održanoj 04.05.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br.10352/04 od 29.12.2005.godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Prvog opštinskog suda u Beogradu P.br.8062/03 od 08.09.2004. godine stavom prvim izreke delimično je usvojen tužbeni zahtev tužioca i tuženi solidarno obavezani da mu na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog povrede časti i ugleda isplate iznos od 100.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana donošenja i objavljivanja presude 08.09.2004. godine, do isplate, u roku od 15 dana od dana prijema otpravaka presude, pod pretnjom izvršenja. Stavom drugim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužioca da sud solidarno obaveže tužene da tužiocu isplate iznos od 19.900.000,00 dinara kao razliku između traženih 20.000.000,00 dinara i dosuđenih 100.000,00 dinara na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog povrede časti i ugleda sa zakonskom zateznom kamatom počev od 08.09.2004. godine do isplate, kao i u delu u kome je na ukupno traženi iznos naknade tražena kamata za period od 16.04.2003. godine, do 08.09.2004. godine, kao neosnovan. Stavom trećim izreke odbijen je predlog punomoćnika tuženih da sud odredi prekid ove parnice do pravnosnažnog okončanja krivičnih postupaka koji se kod ovog suda vode pod oznakama K.1362/03 i K.323/04, kao neosnovan. Stavom četvrtim izreke odbijen je predlog tužioca da ga sud oslobodi plaćanja sudskih taksi. Stavom petim izreke tuženi su solidarno obavezani da tužiocu na ime troškova vođenja ove parnice isplate iznos od 31.900,00 dinara, u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, pod pretnjom izvršenja.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž.br.10352/04 od 29.12.2005. godine odbijene su kao neosnovane žalbe tužioca i tuženih i potvrđena je presuda Prvog opštinskog suda u Beogradu P.br.8062/03 od 08.09.2004. godine.

Protiv pravnosnažne presude Okružnog suda u Beogradu u zakonskom roku izjavio je reviziju tužilac na odbijajući deo zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. u vezi člana 389. ranije važećeg Zakona o parničnom postupku, koji se primenjuje na osnovu člana 491. st.1. i 4. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS " br.125/04. godine), Vrhovni sud je našao da revizija tužioca nije osnovana .

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. st.2. tač.11. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a nema ni bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 354. st.2. tač.14. ZPP, na koju tužilac u svojoj reviziji neosnovano ukazuje, jer presude sadrže razloge o svim bitnim činjenicama, pa nema nedostataka zbog kojih se ne bi mogle ispitati.

Neosnovani su i navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

U pravnosnažno okončanom postupku utvrđeno je da je __.2003. godine. u vreme vanrednog stanja, nakon ubistva novinara DD u dnevnom listu "GG" čiji je glavni i odgovorni urednik tuženi VV objavljen tekst o tužiocu pod naslovom "__, stekao bogatstvo", u kome je opisana biografija tužioca sa netačnim i nepotpunim informacijama o njegovom nesavesnom poslovanju u privredi i zloupotrebi službenog položaja čime se lično obogatio, kao i o menjanju članstva u strankama. Utvrđeno je da su autori ovog teksta tekst radili tragom informacije iz depeše Ministarstva unutrašnjih poslova o hapšenju određenih lica između ostalih i tuženog AA, bivšeg direktora "ĐĐ" i razgovora sa predsednicom Upravnog odbor "ĐĐ", što nije mogao biti pouzdan izvor ovakvih informacija bez proveravanja u tužilaštvu i sudu u kojoj fazi su postupci koji se vode protiv tužioca. Tuženi nisu pružili ni jedan dokaz kojim bi se potvrdila istinitost objavljenih informacija. Na ovaj način objavljivanje netačnih i nepotpunih informacija tužiocu su prouzrokovane duševne patnje zbog povrede časti i ugleda.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja pravilno je odlučeno o tužbenom zahtevu za naknadu štete uz razloge

koje prihvata i Vrhovni sud, pa nisu osnovani navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Tuženi su u obavezi da tužiocu solidarno naknade nematerijalnu štetu prema odredbama člana 79. do 91. Zakona o javnom informisanju jer je objavljivanjem netačnih i nepotpunih informacija tužiocu povređena čast i ugled.

Neosnovano se u reviziji ističe da je prilikom dosuđivanja visine naknade nematerijalne štete pogrešno primenjeno materijalno pravo, jer sudovi prilikom odmeravanja visine naknade morali su, a nisu imali u vidu društvenu zajednicu kojoj tužilac pripada i mišljenje prosečnog člana te zajednice, kao i opšte mišljenje o ugledu kao moralnoj kategoriji koju ta zajednica ima, niti da je sporni članak sa teškim insinuacijama objavljen u vreme vanrednog stanja i povećane društvene tenzije zbog ubistva premijera, te širi kontekst opšte neodgovornosti prema javnosti i raširenu pojavu zloupotrebe štampe.

Prema odredbi člana 200. st.2. Zakona o obligacionim odnosima visinu novčane naknade nematerijalne štete sud utvrđuje ocenom značaja povređenog dobra i cilja naknade pazeći pri tome da se naknadom ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom na osnovu kriterijuma koji utiču na visinu ove naknade polazeći od načela pravičnosti.

Tužiocu je u skladu sa navedenim zakonskim kriterijumima i ocenom svih okolnosti slučaja dosuđena pravična novčana naknada zbog povrede časti i ugleda u sredstvima javnog informisanja koja mu pripada u vreme presuđenja uvažavajući značaj povređenog dobra i zaštićenog interesa oštećenog lica sud je tužiocu pružio traženu građansko-pravnu zaštitu, a odgovorna lica obavezao na naknadu štete pravilnom primenom odredbe člana 200. Zakona o obligacionim odnosima. Novčana naknada dosuđena po navedenoj zakonskoj odredbi je vid građansko-pravne sankcije za štetu učinjenu povredom prava ličnosti koja predviđena pored sankcije predviđene odredbom člana 199. istog zakona. Ona se dosuđuje kada se oštećenom samo na taj način može pružiti puna satisfakcija u skladu sa ciljem kojim naknada nematerijalne štete služi. U ovom slučaju nije tražena sankcija (objavljivanje presude) koju predviđa član 199. navedenog zakona. Novčana naknada nematerijalne štete prouzrokovane povredom prava ličnosti po svojoj prirodi nije reparacija već satisfakcija koja se postiže i samim saznanjem za presudom utvrđenu odgovornost štetnika i izrečenu građansko-pravnu sankciju zbog povrede Ustavom i zakonom zaštićenog ličnog prava ili dobra, kao i objavljivanjem te presude. U tom smislu, novčana naknada za ovaj vid štete ima prevashodno značaj moralne satisfakcije, a ta svrha je postignuta i visinom dosuđene naknade odmerene pravilnom primenom člana 200. st.1. ZOO i člana 223. Zakona o parničnom postupku. S toga navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava nisu osnovani.

Neosnovano je ukazivanje i na pogrešnu primenu materijalnog prava u donošenju odluke o odbijanju predloga tužioca da ga sud oslobodi plaćanja sudskih taksi i donošenju odluke o troškovima. Ovo zato, što su odluke sudova zasnovane na pravilnoj primeni odredbi člana 172. te člana 154. i 155. Zakona o parničnom postupku.

Iz navedenih razloga Vrhovni sud je na osnovu člana 393. ZPP, odlučio kao u izreci presude.

Predsednik veća-sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

ZS